

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ

Οι βαρείς φέρει του 'Αντιγόνου. Για ν' άπεικτηση δέξα και άγάπη. 'Η δικαιοσύνη ενός βασιλέως. Το πάθημα ενός ηρώου. 'Η δρασμή και το τάλαντο του κυνικού φιλοσόφου. Τι καλό έκανε στον 'Αντιγόνε ή άρρώστεια του. 'Η πράξις των βασιλέων. 'Η ύβρεις των στρατιωτών, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

'Ο 'Αντιγόνος, ένας από τους διαδόχους του Μεγάλου 'Αλεξάνδρου, επέβαλε στους ύπάρχους του βαρείς φόρους και τους επέλεξε έξαιρετικά για να τους πληρώνουν.

Κατόπιν των πειστηριών αυτών μέτρων, κάποιος σύμβουλος του του παρατήρησε ότι ο Μέγας 'Αλέξανδρος, ο προκατόχος του, δεν έβουαζε καθόλου μ' αυτόν.

— Καί βέβαια, άποκρίθηκε ο 'Αντιγόνος. Αυτός θέριζε την 'Ασία κι' εγώ μαζεύω τα σταχιά! ***

'Ο 'Αντιγόνος, όταν γέρασε, άρχισε να διοική το κράτος του με πραότητα και με καλοσύνη. Όταν δέ κάποιος θέλησε να μάθη την αϊτία της συμπεριφοράς του αυτής, ο 'Αντιγόνος του άπάντησε :

— Προητέρα μου χρειάζοτανε δύναμη, ενώ τώρα έχω ανάγκη από δόξα και άγάπη... ***

'Ο Μαρσάς, ο άδελφός του 'Αντιγόνου, είχε κάποτε μιá διαφορά μ' έναν σμηλιλίτη του και γι' αυτό παρακάλεσε τον άδελφό του να τους δικάση ιδιαίτέρως.

— Όχι, άπάντησε ο δίκαιος βασιλεύς. 'Η δική πρέπει να γίνη δημοσία και να μάς άκούσουνε δλοι, για να ιη διαπράξουμε και μιá άδίκια!... ***

Μιά φορά ο κυνικός φιλόσοφος Θράσυλλος ζήτησε από τον 'Αντιγόνο μ' άραχη.

— Μά δεν ταιριάζει σ' ένα βασιλιά να δώση μιá δρασμή μονάχα.

— 'Ε, τότε δός μου ένα τάλαντο, έπέμενε ο φιλόσοφος.

— Μά δεν ταιριάζει σ' έναν κυνικό να πάρη ένα όλοζήγο τάλαντο, άποκρίθηκε ο πνευματώδης ήγμων. ***

'Ο 'Αντιγόνος έπαισε κάποτε άρρωστος βαρεία και ανόνησε σοβαρά να πεθάνη.

Όταν, ύστερ' από καιρό, γίνηκε καλά, έλεε στους φίλους του :

— 'Η άρρώστεια, άντι να μου κάνει κακό, μούκανε μεγάλο καλό. Μού θέμισε ότι δεν πρέπει να ύψηλοφρονούω ποτέ, άλλ' ότι είμαι θνητός και από μέρα σε μέρα μπορώ να πεθάνω... ***

Μιά μέρα κάποιος κόλακας έλεε στον 'Αντιγόνο ότι δλες ή πράξις των βασιλέων είναι καλές και δίκαιες.

— Αυτό συμβαίνει στους βασιλείς των βαρβάρων, άπάντησε ο 'Αντιγόνος. 'Εδώ όμως σε μάς μόνο ή καλές πράξις είναι καλές και μόνο ή δίκαιες, δίκαιες... ***

Σε κάποια έκστρατεία του, ο 'Αντιγόνος είχε στρατοπεδεύσει σ' ένα μέρος όπου δεν ύπηρχαν καθόλου τρούφημα.

Έπειδή ήταν γεμίονας, οι στρατιώτες του θυσαναγετούσαν και τον ήθελαν, χωριζόμενοι σε διάφορες ομάδες, μόν ξέροντας ότι ο βασιλεύς των θρωατώνε μες στη σπηλιή του και τους άκουγε.

Τότε ο 'Αντιγόνος κοίνησε από μέσα τη σπηλιή με τη γάδδο του και τους φώναξε :

— 'Η θά πάτε παρατέρα γι' να μη σάς άκούω ή θά σάς πιάσω δλοις και θά σάς σκοτώσω!... ***

ΟΥΓΓΡΙΚΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΟΤΑΝ ΤΗΝ ΕΙΔΑ...

'Όταν την είδα γι' πρώτη φορά, ο κάμπος και τα βουνά ήσαν σκεπασμένα από χιόνι. Μά ή καρδιά μου φωτισήκε άτ' την πό λαμπρή άνοιξιάτικη αήγη, όταν την είδα γι' πρώτη φορά...

'Όταν την είδα γι' τελευταία φορά, τα λειβάδια πρασινύσαν, φωτισμένα άτ' τις άχτιδες του άνοιξιάτικου ήλιου, μά στην καρδιά μου είχε θροναστεί ή άπελπίσια, όταν την είδα γι' τελευταία φορά...

Δέν θά την ξαναδώ πειά ποτέ!

Κι' άν ξαναγίνθουν γύρω μου τα λειβάδια, κι' άν τραγουδήσουν πάλι τα πουλιά, κι' άν το δάσος, ο κάμπος, το λειβάδι μείνουν γι' πάντα πράσινα, χάθηκε πειά γι' μένα ή άνοιξιάτικη γιορτή...

Με σκεπάζει ή νύχτα του τάφου κι' ούτ' ένα άστέρει δέν μ' άνατείλη να φωτίση το δρόμο που πήρα μοναχός μου...

'Αχ, ποτέ πειά δεν θά την ξαναδώ, ποτέ!...

τοσαν παρὰ μόνο δυό άνθρωποι! Δέν μπορεί να φαντασθή κανείς πόσο συμπληθητικοί μάς φανήσαν, αφού από τα έκατομύρια των κατοίκων της Πετροπούλεως, μόνον αυτοί είχαν πελοπίθη στο ταλέντο μάς και είχαν έλθει να μάς άκούσουν. Με άπειρο σεβασμό, λοιπόν, τους είταμε :

— Αν ή άφεντιές σας δέν έχουν αντίρρηση, θά πεμεινόμεν λίγο άκόμα, ώς στον γάρθρον κι' άλλοι θεαταί...

Τότε ο ένας άτ' αϊτούς, με φωνή μάλλον στρυφνή, μάς φώναξε :

— Καλύτερα να κάνετε γρήγορα. 'Εμείς περιμένουμε να πάρουμε το πιανοφόρτε.

Οι δυό άκουαί μάς ήσαν άπλοήστατα ό χαϊμάληδες που είχε στείλει ο ένοικιαστής, για να παραλάβουν το πιανοφόρτε.

Ένωμεταξή ή οικογένειες των φιλοπόισον ποι λυπόντουσαν την ...σκηλίτωση του Γρηγόρη, γινόντουσαν όλοένα πιο σπάνιες. Τότε, στην άπελπίσια μου, είχα μιá πολύ δυσάρεστη έμπνευση, ή όποια— τί ιδιοτροπία της Μοίρας— ήταν περσιμένο να γίνη άφορη για να έξασοαλιστώ το μέλλον μου.

Βουσιζόμεσθε στη Μόσχα. 'Ο Γρηγόρης κι' εγώ κάναμε τον περιπάτο μάς ένα πρωί στην όδω Νικισκάγια, με τί χείρια πιασ από τις οράξεις μάς, αμλήτη και κατσικιοασημένο. Είχαμε εικοσιτέσσερες ώρες να βάλουμε φαί στο στόμα μάς και δεν μπορούσαμε να λογαριασόμε πόσες μέρες θά μέναμε ακόμα νηστικοί. Σε κάποια στιγμή, απέναντι άτ' την εκκλησία της 'Αναστάσεως, είδαμε μιá γαμήλια πομπίη.

Άκολούθησαμε και μεϊς την πομπίη και οι κάποια στιγμή άντελήφθη ότι ένας άτ' τους δυό μάτρες, οι όποιοι συνώδεσαν τους νεονύμφους, κρατώντας στεφάνια, γύριζε τα μάτια του προς τους άλλους της συνοδείας, σάν να ζητούσε κάποιον για να του παραδώση το στεφάνι κι' έτσι να μπόρση να λείψη λίγη ώρα. Τότε εγώ, ταχώς σάν άστρατή, βρέθηκα δίπλα του κι' άρπάξα το στεφάνι. 'Ο μάτρες, οργιστός μου μιá ματιά ενγνωμοσύνης, τού άρρησε κι' έβγαγε γρήγορα-γρήγορα. 'Ατ' την στιγμή εκείνη δλοι με πείρασαν για κάποιον μακρύνον συγγενή του γαμπρού ή της νύφης, που είχα έρθει ίσως άτ' τη Σιβηρία. Κι' έτσι, μετά την ιεροτελεστία, άκολούθησαμε τη συνοδεία ώς το σπίτι και λάβαμε μέρος στο συμπόσιο. Πόσο φάγαμε : Δέν ξέρω. Μολονότι κανένας δέν μ' έγνώριζε, όλοι μάς περιποιόντουσαν έξαιρετικά και μάς έδιναν να φάμε και να πιούμε... Τότε κι' εγώ αισθάνθηκα τόση ενγνωμοσύνη για τις περιποιήσεις τους, ώστε δέν μπόρσα να κρατηθώ και άρχισα να τραγουδάω το «Γαμήλιο Έμβατήριο του Μέντελσον που τού ήξερα καλά. 'Η όμήγυρις μ' έχειροκρότησε μ' ένθουσιασμό.

'Αλλοίμονο όμως! Το τραγούδι μου αυτό έγινε άφορη ν' άρξίσουν να μιλάνε δλοι για μένα και να ρουτήσουν για την ταυτότητά μου. Κι' έπειδή δέν μάς ήξερε κανείς, φώναξαν την άστυνομία. 'Έτσι, αφού μιηζαμε στο σπίτι με δλες τις τιμές, και φάγαμε και ήπιαμε, βγήκαμε από κει μέσα με κλωτσιές και συνοδευόμενοι από δυό χωροφύλακες, οι όποιοι μάς πήγανε στο Τμήμα. 'Έκει ο άστυνομος, αφού μάς επέλεξε λίγο, μάς άρρησε έλευθέρως. 'Αμείως τότε άρχισε να μάς βασανίζει πάλι το πρόβλημα του πώς θά συντηρηθούμε. Εντύχως κάποιος που με είχε άκούσει στο σπίτι των νεονύμφων, με συμβούλευσε να παρουσιαστώ σε κάποιον διάσραχη όπερτζή, τον Σαμάρσκιν, ο όποιος πράγματι με προσέλαβε και από τότε βγήκα στο θέατρο ως κοριτσά. 'Έτσι, πάντοτε θυσιμαί την πρώτη μου επιτυχία ως βασιλοφώνου. Σήμερα δόξακι τραγουδάω, πρέπει να είμαι νηστικός. Τότε όμως είχα τραγουδήσει φροναζόμενος από φαί κι' από ποτό...

ΑΝΕΜΟΝΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

'Ο Ύγρος του γάμου είναι πολύ βαρύς. Γι' αυτό τον κρατούν δυό πρόσωπα. Προσοχή όμως να μην κοιταστούν κι' αϊτόι, γιατί τότε θάφθω ό... τρίτος!

Δ ο υ μ α ς

— Αν ο Θεός ήθελε να κάνει τη γυναίκα κροίαρχο του άνδρός, έπρεπε να την κατακονήσει άτ' το κεφάλι του. Αν πάλι ήθελε να την κάνει δούλη του, έπρεπε να τη φτιάση άτ' τα πόδια του. Έπειδή όμως ήθελε να την κάνει σίντροφο του, την έλασε άτ' τα πλευρά του.

Σ α μ φ ο ρ

— Όποιος είδε τη φτώχεια του άνδρός, δέν ξέρε τί ποτε. Πρέπει να ιδή τη φτώχεια της γυναίκας για να καταλάβη τί είναι φτώχεια. Κι' όποιος είδε μόνο της γυναίκας τη φτώχεια, ποτέ δέν ξέρε. Πρέπει να ιδή τη φτώχεια του παιδιού για να καταλάβη τί είναι φτώχεια.

Ο ύ γ κ ω

— 'Η γυναίκα, όταν είναι κοριτσά, είναι κίνος. Μεγάλη, κροιά, γασομί. Παντρεμένη, πασιές. Ζωντοχήρα, τραντάφυλλο μ' έκατόν πενήντα φύλλα. Χήρα, χουσανθέμα. Και γρηά, χαμομήλι!

Ε. Ρ έ ύ

